

S. Pereslegin: Strategické úvahy nad Prigožinovou akcí

- CZ24 News | 26. června 2023

RUSKO: Především musím říci, že situaci nepovažuji za katastrofální, že je plně pod kontrolou prezidenta RF a mám za to, že to, co na obou stranách tohoto konfliktu vidíme, je jen malou částí onoho ledovce, který je jiný a vypadá jinak.

Co je obsahem Prigožinových akcí?

No prezident sice řekl, že událost je aluzí na rok 1917, ale mám pocit, že Vladimír Vladimírovič události roku 1917 chápe dost nepřesně. Co mám na mysli? K roku 1917 utrpělo Rusko rozhodnou strategickou porážku ve válce (v roce 1915) a během roku 2016 ruské vojenské elity hledaly způsob, jak se z té války dostat. Čistě formálně lze říci, že situace Ruska v tom roce nebyla nijak katastrofální, Rusko se, v podstatě, mohlo ještě ocitnout v táboře vítězů – ovšem v pozici poraženého vítěze, a očekávala by ho podobná budoucnost, jaká čekala tehdy Itálii. Takže rok 1917 byl pokusem o odchod z války po utrpěné vojenské porážce.

V tuto chvíli tady žádný z účastníků tohoto konfliktu neříká nic o odchodu z války a nepředpokládá vlastní vojenskou porážku. To podstatně mění situaci. Prigožinovým cílem není odchod z války, ale její vedení už doopravdy. Odchod z války není ani heslem ministerstva obrany RF. Takže v této souvislosti slova o aluzi s rokem 1917 jsou jasně mylná a je mi líto, že prezident tyto aluzie dnes používá. Ačkoli je možné, že k tomu má své důvody – o nich později.

Podívejme se tedy, čemu se to ve skutečnosti podobá – začněme od dvou věcí, jež jsou zřejmé:

- Válka běží půldruhého roku, docela slušně (mohlo to být i podstatně horší), přičemž ale cílů války nebylo dosaženo, ale dokonce nebyly ani zcela zformulovány, stejně jako hesla, kolem nichž se válka točí. V historii jsme se něčím podobným už setkávali a říkáme, že ukrajinská válka je pro Rusko občanskou válkou s elementy války vnější. Pro Ukrajinu je to naopak vnější válka s elementy války občanské. V obou případech tedy elementy občanské války přítomny jsou. Vždycky se říkalo a říká se i dnes, že prohra v této válce, nebo dokonce relativní, ale velmi kompromisní mír (řekněme, na předválečných pozicích), by nepochybně znamenal přenesení této války z území UA na území RF. A to, co teď probíhá, velmi pasuje do tohoto modelu – válka neprobíhá tak, jak měla, a její elementy se importují na území Ruska.

- Nejblíže k tomu, co nyní sledujeme, není občanská válka let 1918 – 1920, ale paradoxně válka Severu proti Jihu. Tak tato válka skutečně vypadá. Připomínám, že v oné americké válce byl Sever od počátku podstatně silnější a Lincoln ji mohl vyhrát rychle, nebo ji dokonce ani nepřipustit. Přitom by ale v Americe zůstaly dvě protikladné ekonomiky a hlavní problémy, jež válku vyvolaly, by vyřešeny nebyly. Byly totiž mimořádně těžko řešitelné při tehdejším složení kongresu. Lincoln dost dlouho vedl válku nejistě a neohrabaně, což hrozilo Severu porážkou. Poté, co byly provedeny všechny potřebné vnitřní věci, okamžitě byla provedena výměna velení (Lincoln najednou objevil talentované generály) a válka byla rychle vyhrána, i když za cenu hrozivé destrukce Jihu – ale mohla začít rekonstrukce USA, jež je přivedl až do postavení světové velmoci.

Tak to vypadalo, a právě toto pozorujeme i dnes tady. Válka se protahuje, protože se neřeší vnitřní problémy Ruska. V této situaci Prigožin prudce, ale nikoli v pravou chvíli, vyhrocuje situaci. Proč v nepravou chvíli? No, protože je to Rusko, a tady se takové věci dělají obvykle koncem léta,

začátkem podzimu. Sám jsem od Prigožina něco takového očekával, ale blíže k září, říjnu. Situace se, pravděpodobně, vyvinula tak, že musel konat podstatně rychleji – a to na obou stranách. Takže první moment, který tu vidíme, je vyhocení situace. Během tohoto vyhocení bude mít Prigožin nevyhnutelně vážné problémy, ale současně to znamená i velmi vážné problémy pro genštáb a ministerstvo obrany (MO). Na této situaci mají i oni nepochybně svou vinu. Takže u nás konečně začnou čistky v elitě. A to, co udělal Prigožin, může k tomu dát nejen záminku, ale může být považováno i za příčinu.

Jaké jsou důsledky obsazení Rostova jako centra vojenské logistiky?

Rostov není jen velmi důležitým bodem válečné logistiky Ruska v ukrajinské válce, ale i centrální pozicí. Je naprosto jasné, že obsazení Rostova by bylo hlavním cílem protivníkovým, pokud by si takový úkol mohl vytýčit. Z tohoto hlediska fakt, že Prigožinovy jednotky kontrolují hlavní pozice v Rostově, je určitě nanejvýš důležité. Všimněme si ale následujících reakcí ze strany vedení státu: – především trestní stíhání Prigožina, ale také uzavření dálnice „Don“ a praktické vyhlášení mimořádného stavu v některých regionech zvláště Rostovské, Voroněžské oblasti a městě Moskvě. Co je na tom zajímavého? To, že se tak či onak postupně začíná právně definovat ta důležitá pozice, kterou lze nazvat zónou SVO, zónou KTO (antiteroristická operace) v příhraničních oblastech Ruska, vedoucí od Murmanské oblasti přes Karélii a dále na jih až do oblastí DNR, LNR a nových území. Je naprosto zřejmé, že k normálnímu vedení této války musí příslušný region dostat na jistou dobu zvláštní statut „vše pro frontu, vše pro vítězství“, a to, co se nyní děje v Rostově, vládu a zemi tlačí.

Z tohoto hlediska, ať vzpoura skončí jakkoli, precedens zastavení provozu na dálnici „Don“ a její faktické převzetí pod vojenské velení, i zařazení Rostovské a Voroněžské oblasti do zvláštní zóny SVO nebo KTO už je tak vytvořen a bude snazší dále postupovat tímto směrem. Domnívám se, že po nějaké době dojde k rozdělení Ruska na relativně klidný prostor a prostor, v němž se bude intenzivněji řídit, připravovat a vést válka. No a v souvislosti s tím, že se nedávno polský prezident Duda vyjádřil, že je třeba „odstřelit Rusko jako divokou zvěř“, a v podmínkách toho, že už všichni hovoří o tom, že bude použita jaderná zbraň nebo „špinavá bomba“, jinou alternativu k takovému postupu nevidím a my jsme se teď tím směrem posunuli. Lze říci, že to, co udělal Prigožin, vcelku urychlilo nezbytná rozhodnutí v této oblasti.

Pokud jde o kontrolu nad Rostovem, tak z vyhlášení všech stran vyplývá, že žádné překážky ve válečné činnosti (provoz letadel a přesuny vojenských prostředků) v Rostově nejsou. Z tohoto hlediska nejde o obsazení Rostova, ale spíš prohlášení o jeho obsazení, což není totéž. Ale možnost ke změně situace pro MO i pro prezidenta, tu je.

Zda to povede k výměně armádních elit? Pokud toto k výměně nepovede, tak už nevím, co by se v této situaci ještě mělo stát. Výměna armádních elit je nevyhnutelná, otázka spočívá jen v tom, zda to budou provádět hlučně a hned, nebo postupně (během léta) a potichu. V Rusku obvykle přichází v úvahu varianta druhá, ačkoli není vyloučen ani šok.

Nemohu přejít ani další zajímavou otázkou: – a co s PMC Wagner a jeho elitou? To je otázka skutečně zajímavá, protože organizace předvedla na jedné straně svou bojeschopnost, a na druhé straně i možnost svého použití i v jiných situacích, včetně politického boje.

Bude muset dojít k důležitému závěru: – PMC jako důležitý nástroj, státu pro dnešek, ale nesmí být používán na území státu, protože v opačném případě to vyvolává hrozbu, jako právě jasně vidíme. Závěr odsud je prostý: – místo PMC je v Africe, případně v nějaké situaci ve Střední Asii, a domnívám se, že právě tam bude Wagner v dohledné době působit. Otázka, proč už tam není, je dalším vážným kixsem MO.

Jak se situace projeví na frontě? Dojde ke střídání vojenských elit?

Zdá se mi, že Prigožin začal příliš brzy a měl s tím počkat do podzimu, ale je velmi pravděpodobné, že o tom zdaleka nevíme všechno. Před časem jsme tu mluvili o tom, že informační válka nabyla totálního charakteru, takže se vede kolem všeho, velmi tvrdě a jakákoli informační záminka – zkázou batyskafu počínaje a obsazením Pětichatek konče – válečné strany využijí. Přitom je třeba mít na zřeteli, že při generaci vlastních textů, tedy vytvoření „botů“ pro práci na informačním poli, velmi silně zaostáváme za USA.

Souvisí to především s tím, že máme méně superpočítačů, později jsme se začali zabývat neurositěmi, takže se v informační válce stále jen bráníme, což vojenské i politické vedení trpělo dost dlouho. Takže tu vzniká přirozené schéma – využít proti protivníkovi velmi silné a velmi nepříjemné informační impulzy, na něž odpovědět není připraven. Na které nemá odpovídající nástroje a těžko chápe, o co vlastně jde a co je třeba říci. A toto je situace, kde lidský intelekt stále ještě funguje o něco lépe než umělý, a že mimo jiné může jít o nástroj jak vnitřní, tak i informační války, takže to možná muselo být provedeno urychleně. Dál k tomu nemám co říci, protože neznám všechny příčiny, což ovšem neznamená, že nejsou.

Znovu zopakuji, že nad námi celou dobu visí možnost použití jaderných zbraní oběma stranami. Nelze přehlédnout ani to, že předevčírem byl proti nám vyhlášen nový balík sankcí, takže v takové situaci možná informační působení vyžadovalo dostatečně rychlé jednání, a my jsme našli právě takovéto řešení.

Jak to změní situaci na frontě?

Nijak. Všimněte si – a to je důležité pochopení této krize – obě strany zúčastněné v krizi, říkají, že je nezbytné soustředit síly pro vítězství ve válce – Prigožin, MO i prezident. V této situaci lze diagnostikovat velmi vysokou úroveň pasionárnosti, kdy jsou strany ochotny bojovat dokonce i proti sobě navzájem, jít před soud a umírat, ve jménu toho, aby byla válka vedena lépe.

To není vojenský převrat, není to rok 1917, kde bylo úkolem právě odejít z války za každých podmínek, kdy bylo nutné být Leninem, abych si představil, že přes odchod z války za každých podmínek bude za rok možno vrátit mnohé a během příštích 20 let prakticky všechno. Zajímavé je ještě připomenout, že v únoru 1917 chtěli z války odejít všichni a každý hledal, kdo konkrétně to rozhodnutí přijme a na čí hlavu padne ta ostuda.

Dnes je situace opačná: – nikdo nechce z války odejít, je to převrat, pokus o něj, či antiprevrat – ve jménu lepšího vedení války. Proto na frontě žádné problémy tímto nevzniknou. Pokud se Ukrajina rozhodne, že se nám rozpadá fronta a je čas zahájit ofenzívu, tak mohu říci, že je to velký sen Prigožina, Šojgu i Putina. Pro nás by to bylo ideálně možné řešení, ale příliš na to nespolečám, protože ukrajinská ofenzíva jde svým rytmem, který sotva může být urychlen událostmi v Rusku. Ale po změně vedení, které nevyhnutelně proběhne nejen ve velení armády, a která bude probíhat klidně, třebaže pár jmen bude známo brzy, to situaci na frontě změní, protože se ruská strana rozhodne útočit – ale o tom o něco později...

AUTOR: Sergej Pereslegin

[ZDROJ](#)

Překlad: St. Hroch/belobogSk